Homília pri príležitosti požehnania Charitného centra sv. Martina v Kežmarku
Bazilika Sv. kríža, 8.11.2026

Drahí bratia a sestry! Niektoré veci v živote sa dajú pripraviť rýchlo. Môžeme narýchlo upratať, pripraviť pohostenie alebo si zbaliť tašku na cestu. Sú však aj veci, ktoré potrebujú čas. Dôvera medzi ľuďmi rastie postupne. Priateľstvo dozrieva spoločnými rozhovormi a skúsenosťami. Ani odpustenie niekedy nedozreje za jediný večer. A podobne je to s naším vzťahom k Bohu. Formuje sa v každodenných modlitbách, v stretnutiach s Pánom prti sviatostiach. Práve o tejto hĺbke života viery nám hovorí dnešné evanjelium.

Pán Ježiš rozpráva podobenstvo o desiatich pannách, ktoré vyšli v ústrety ženíchovi. Všetky mali lampy. Všetky patrili medzi pozvané. Všetky očakávali tú istú udalosť. Navonok sa zdalo, že sú pripravené rovnako. Keď sa však čakanie predĺžilo, ukázalo sa, že päť z nich myslelo aj na zásobu oleja a päť túto prípravu zanedbalo. Rozdiel, ktorý spočiatku nebolo vidieť, sa prejavil v rozhodujúcej chvíli.

Toto podobenstvo zaznieva na konci Ježišovho verejného účinkovania, pred jeho utrpením. Pán Ježiš pripravuje učeníkov na čas očakávania svojho príchodu. Učí ich vernosti a zodpovednosti za zverený život. A robí to obrazom svadby. To je veľmi dôležité. V biblickom svete svadba vyjadruje radosť zo vzájomnej blízkosti a zo spoločenstva. Už v Starom zákone proroci prirovnávajú vzťah Boha k jeho ľudu k manželskej láske. Keď teda Ježiš hovorí o príchode ženícha, pozýva nás vnímať vlastný život ako cestu k stretnutiu. Smerujeme k Pánovi, ktorý nás miluje a volá do svojho spoločenstva. Práve preto záleží na tom, ako žijeme čas, ktorý nám bol zverený.

Všimnime si najskôr jeden prekvapujúci detail. Keď ženích neprichádzal, zaspali všetky. Rozumné aj nerozumné. Ježiš rozlišuje medzi pripravenosťou a nepripravenosťou, pričom únavu poznajú obe skupiny. Výzva na bdelosť preto siaha hlbšie než k samotnému telesnému spánku. Ide o spôsob, akým človek žije a na čo sa počas čakania spolieha. To môže byť povzbudením aj pre nás. Pán pozná našu únavu. Pozná rodičov, ktorí večer už ledva nájdu slová na modlitbu. Pozná človeka vyčerpaného prácou, starosťami o rodinu alebo dlhodobou starostlivosťou o chorého. Pozná aj obdobia, keď nás modlitba neteší tak ako kedysi a keď pri nej necítime takmer nič. Takáto skúsenosť sama osebe ešte neznamená, že sa naša viera stratila. Dôležité je, či uprostred únavy zostáva v našom živote miesto pre Boha. Či sa k nemu vraciame. Či mu dokážeme povedať: Pane, dnes nemám veľa síl, ale chcem zostať s tebou. Aj jednoduché znamenie kríža urobené s dôverou, krátka modlitba pri lôžku chorého či tiché odovzdanie starostí môžu byť prejavom hlbokej vernosti. Láska má aj takéto nenápadné podoby. Často dozrieva práve vtedy, keď ju nesprevádza veľké nadšenie, ale pokojné rozhodnutie vytrvať.

Potom prichádza druhá otázka: Čo znamená olej v lampách? Ježiš Kristus nám nedáva presný zoznam toho, čo máme pod týmto obrazom rozumieť. Pomáha nám však širšia súvislosť Matúšovho evanjelia. Spomeňme si na záver reči na vrchu. Aj tam vystupuje rozumný a nerozumný človek. Obaja počúvajú Ježišove slová, no rozumný ich aj uskutočňuje, a preto jeho dom stojí na skale. V tejto súvislosti môžeme aj olej chápať ako pripravenosť, ktorá rastie z viery uskutočňovanej v živote. Lampa potrebuje to, čo jej umožňuje horieť. Aj naše náboženské prejavy potrebujú vnútornú pravdivosť. Modlitba sa má postupne dotýkať našich rozhodnutí. Počúvanie Božieho slova má premieňať spôsob, akým hovoríme s ľuďmi. Prijatie Božieho odpustenia nás má otvárať ochote odpustiť druhému. Keď sa tieto veci spájajú, viera preniká do každodennosti a dáva jej svetlo.

Môžeme si preto položiť veľmi osobnú otázku: Čím živím svoju vieru? Čo jej dávam, aby mala z čoho horieť aj v náročnejších chvíľach? Doprajem si čas na stretnutie s Bohom? Vraciam sa k sviatosti zmierenia?? Všímam si človeka, ktorý potrebuje moju blízkosť?

Tu, v našom farskom spoločenstve, sa tento olej vernosti môže dopĺňať veľmi konkrétne. Keď rodičia učia dieťa modliť sa a zároveň sa mu dokážu ospravedlniť. Keď manželia po náročnom dni nájdu odvahu pokojne sa porozprávať. Keď niekto pravidelne navštevuje osamelého človeka. Keď mladý človek zostane čestný aj tam, kde by bolo jednoduchšie pridať sa k ostatným. Keď sa po páde znovu obrátime k Bohu a prijmeme jeho milosrdenstvo. To všetko sú chvíle, v ktorých sa naša odpoveď na Božiu lásku stáva skutočnou.

V podobenstve nás môže zaraziť, že rozumné panny sa s olejom nerozdelili. V širšom posolstve evanjelia nás Ježiš jednoznačne učí štedrosti a pomoci druhým. Tu však upriamuje pozornosť na osobnú zodpovednosť. Sú veci, v ktorých si môžeme pomáhať, ale nemôžeme sa navzájom nahradiť. Môžem sa za druhého modliť, povzbudiť ho, sprevádzať ho. Jeho vlastný súhlas s Bohom však zaňho vysloviť nemôžem. Viera našich rodičov a starých rodičov je veľkým darom. Ich príklad nás môže niesť a povzbudzovať celý život. Každý z nás je však pozvaný odpovedať Pánovi osobne. Boh túži po vzťahu so mnou, s mojím skutočným životom. Aj dnes čaká na moje slobodné áno.

Napokon sa ozve volanie: „Hľa, ženích prichádza, vyjdite mu v ústrety!“ V tej chvíli sa ukáže zmysel celého čakania. Pripravené vstúpia so ženíchom na svadbu. Podobenstvo však hovorí aj o zatvorených dverách. Je to vážny obraz. Pripomína nám, že čas nášho života má hranice a že príležitosť konať dobro nemáme odkladať donekonečna. Poznáme to aj zo vzťahov. Niekedy dlho odkladáme návštevu, rozhovor, poďakovanie či ospravedlnenie. Myslíme si, že ešte bude čas. Potom sa okolnosti zmenia a zistíme, že konkrétna príležitosť sa už nevráti. Ježiš nás dnes prebúdza k pozornosti voči prítomnej chvíli. Dnes môžem milovať. Dnes môžem napraviť, čo je v mojich silách. Dnes sa môžem obrátiť k Bohu.

Zároveň si uvedomme, že toto evanjelium počúvame teraz, keď ešte môžeme odpovedať. Už to je prejavom Božieho milosrdenstva. Pán nás oslovuje, dáva nám svoje slovo a pozýva nás urobiť ďalší krok. Ak cítime, že naša viera zoslabla, môžeme mu to priznať. Ak v nás vyhasína nádej, môžeme prosiť o pomoc. Ak potrebujeme začať znova, môžeme dnes začať.

Drahí bratia a sestry, k stretnutiu s Kristom sa pripravujeme tým, že ho prijímame do svojho života už teraz. V modlitbe, v jeho slove, vo sviatostiach aj v službe blížnemu. Pri každej svätej omši nám Pán dáva svoju blízkosť ako dar. Z nej môžeme čerpať silu, aby naša láska bola trpezlivejšia a naša vernosť hlbšia.

Odnesme si dnes jedno jednoduché rozhodnutie: neodkladať dobro, ktoré môžeme vykonať. Možno to bude chvíľa modlitby, ku ktorej sa vrátime. Možno prvý krok k zmiereniu. Aj cez takéto malé rozhodnutia sa celý život stáva prípravou na stretnutie s Pánom. Amen.